



บทความวิจัย

ปัญหาการรวมชาติเกาหลี ค.ศ. 1970 - 2013

โดย

นางสาวศากุน ผลผลา

รหัสนักศึกษา 05550529

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อหัวข้อบทความวิจัย	ปัญหาการรวมชาติเกาหลี ค.ศ. 1970 - 2013
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศากุน ผลผลา รหัสนักศึกษา 05550529
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพร ภู่งศ์พันธุ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา	2558

### บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้ประเทศเกาหลีถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน และศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการรวมชาติของเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

จากการศึกษาพบว่าประเทศเกาหลีถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยชาติตะวันตกซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน คือสหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกา โดยสหภาพโซเวียตดูแลพื้นที่ด้านเหนือ ส่วนสหรัฐอเมริกาดูแลพื้นที่ด้านใต้ ประเทศเกาหลีทั้งสองจึงรับอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน เกาหลีเหนือปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ ส่วนเกาหลีใต้ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการกลับมารวมชาติของเกาหลีคือความแตกต่างด้านความเป็นอยู่และความคิดของประชาชนทั้งสองฝ่ายซึ่งถูกแยกจากกันมานานกว่าห้าสิบปี รวมถึงสถานะปัญหาความมั่นคงของเกาหลีเหนือที่มุ่งพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์อย่างไม่ลดละ โดยอ้างว่าเพื่อป้องกันตนเอง เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้และนานาชาติตึงเครียด

คำสำคัญ : ปัญหาการรวมชาติเกาหลี

## ปัญหาการรวมชาติเกาหลี ค.ศ. 1970 - 2013

### บทนำ

ไม่ว่าจะอยู่ไกลกันเพียงใด โลกของการสื่อสารไร้พรมแดนในยุคปัจจุบันก็ทำให้มนุษย์สามารถติดต่อกันได้อย่างง่ายดาย กำแพงซึ่งถูกสร้างขึ้นด้วยระยะทางถูกทำลายลงแล้วด้วยเทคโนโลยีล้ำสมัยต่างๆ เราสามารถพูดคุยกับคนที่อยู่อีกฟากของโลกได้เพียงแค่ส่งข้อความในโทรศัพท์มือถือเท่านั้น แต่ในความสะดวกสบายเหล่านี้ จะมีใครตระหนักได้ว่ายังมีสองประเทศที่เทคโนโลยีไม่สามารถร่นระยะความห่างไกลระหว่างกันลงได้ แม้จะอยู่ใกล้เพียงแค่เส้นขนานกันก็ตาม

ประเทศเกาหลีเหนือ หรือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี และประเทศเกาหลีใต้ หรือ สาธารณรัฐเกาหลี นั้นเคยเป็นหนึ่งเดียวและมีประวัติศาสตร์ร่วมกันมาก่อนที่จะถูกแบ่งแยก ความบาดหมางระหว่างคนชาติพันธุ์เดียวกันถูกสั่งสมมาเป็นเวลานานหลายทศวรรษ เกิดการปะทะกันหลายครั้งหลายครา โดยเหตุการณ์รุนแรงครั้งล่าสุดซึ่งหลายฝ่ายกังวลใจเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2015 เมื่อเกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธเข้าไปในเขตของเกาหลีใต้ ซึ่งห่างจากกรุงโซลเพียง 60 กิโลเมตรเท่านั้น ฝ่ายเกาหลีใต้ได้ตอบโต้ด้วยการยิงปืนใหญ่กลับไปหลายนัด หลังจากนั้นในวันที่ 21 สิงหาคม 2015 คิมจองอึน ผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือได้ประกาศเตรียมความพร้อมกองทัพในภาวะสงคราม และขู่เกาหลีใต้ให้หยุดการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้ประชาชนหันมาต่อต้านเปียงยาง โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 17.00 น. ตามเวลาท้องถิ่นเป็นต้นไป

สาเหตุของการปะทะกันในครั้งนี้เริ่มจากวันที่ 4 สิงหาคม 2015 นายทหารลาดตระเวนฝ่ายเกาหลีใต้เหยียบโดนกับระเบิดได้รับบาดเจ็บในเขตปลอดทหาร ซึ่งเกาหลีใต้เชื่อว่าฝ่ายเกาหลีเหนือเป็นผู้ฝังกับระเบิด จึงได้ใช้วิธีกระจายเสียงชวนเชื่อเข้าไปในฝั่งเกาหลีเหนือเพื่อโต้กลับ เป็นเหตุให้เกาหลีเหนือเปิดฉากยิงขีปนาวุธก่อน โดยไม่คำนึงถึงวิธีการพูดคุยเพื่อแก้ปัญหา

การปะทะกันในครั้งนี้จบลงภายในวันที่ 22 สิงหาคม 2015 หลังทั้งสองประเทศยอมหันหน้าเข้าเจรจากันก่อนถึงเส้นตายที่เกาหลีเหนือกำหนดไว้คือเวลา 17.00 น. เพียงไม่ถึงสองชั่วโมง โดยสถานที่เจรจายู่ที่หมู่บ้านปันมุนจอม ตั้งอยู่ระหว่างเมืองแกซอง ประเทศเกาหลีเหนือ กับกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ มีบุคคลสำคัญระดับสูงฝ่ายละสองคนมาเจรจากัน หนึ่งในนั้นคือ คิมควอนจิน ที่ปรึกษาความมั่นคงแห่งชาติเกาหลีใต้ และฮวังพยงโฮ ผู้นำสูงสุดอันดับที่สองของเกาหลีเหนือ

จากเหตุการณ์ดังกล่าว จะสังเกตเห็นว่าความขัดแย้งเกิดขึ้นจากการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเริ่มเคลื่อนไหวก่อนอีกฝ่ายจึงลุกขึ้นมาตอบโต้ไม่จบสิ้นจนกว่าจะยอมหันหน้าเข้าเจรจากัน และใช้ระยะเวลาเพียงสั้นๆเท่านั้น แม้ว่าสถานการณ์ขัดแย้งน่ากังวลจนถึงขั้นมีประกาศเตรียมการโจมตีทางทหารก็ตาม ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการทำความเข้าใจสาเหตุที่ทำให้ประเทศเกาหลีถูกแบ่งออกเป็นสองฝ่าย และปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกาหลีทั้งสองประเทศไม่สามารถกลับมารวมกันได้

## ปุมหลังการแบ่งแยกดินแดน<sup>1</sup>

สงครามและอำนาจดำรงอยู่คู่กับมนุษย์มาเป็นเวลาช้านาน แม้บางครั้งผลลัพธ์ที่ตามมาจะทำให้คุณประโยชน์ หากก็ไม่สามารถปฏิเสธได้เช่นกันว่า อำนาจและสงครามสามารถสร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินอย่างที่มนุษย์ปลุชนทั่วไปไม่แม้แต่อยากจินตนาการถึง

ประเทศเกาหลีก็เป็นอีกหนึ่งเหยื่ออำนาจสงครามที่บอบช้ำสาหัส แม้เวลาจะผ่านเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์แล้ว แต่ผลลัพธ์นั้นก็ยังคงอยู่เหมือนรอยแผลเป็นที่ไม่มีวันรักษาหาย เหตุการณ์มากมายอันเป็นสาเหตุให้ประเทศเกาหลีต้องถูกแบ่งแยกดินแดนเกิดขึ้นแบบปฏิวัติรุกโซ่ ผู้ศึกษาจึงได้แบ่งเหตุการณ์ออกเป็นหัวข้อเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ดังนี้

### 1. เกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอน

ราชวงศ์โชซอนก่อตั้งโดย นายพลลีซองกเย ซึ่งเป็นขุนพลคนสำคัญจากสมัยราชวงศ์โครยอ นายพลอีซองกเยยึดอำนาจกษัตริย์องค์ก่อนได้ในปี 1392 และสถาปนาตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์องค์ใหม่นามว่า พระเจ้าแทโจ ก่อนย้ายเมืองหลวงมาที่ฮันยาง หรือ กรุงโซล ซึ่งปัจจุบันอยู่ในประเทศเกาหลีใต้ โชซอนปกครองโดยระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ลักษณะทางสังคมมีการแบ่งชนชั้นอย่างชัดเจน โดยที่พระมหากษัตริย์อยู่ชั้นบนสุด

โชซอนรุ่งเรืองที่สุดในสมัยพระเจ้าเซจงมหาราช (1418-1450) เนื่องจากพระองค์เป็นกษัตริย์ที่ยึดถือคุณธรรม เห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ในปี 1443 พระเจ้าเซจงสั่งให้มีการประดิษฐ์อักษรฮันกิล ซึ่งเป็นอักษรของชาวเกาหลีชุดแรกแทนตัวอักษรฮันจา (ตัวอักษรจีนที่ใช้เขียนแทนเสียงเกาหลี) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเรียนรู้ได้โดยง่าย เนื่องจากก่อนหน้านี้มีแต่ชนชั้นนักปราชญ์และชนชั้นสูงเท่านั้นที่ได้เรียนตัวอักษรจีน

คริสต์ศตวรรษที่ 16 โชซอนอ่อนแอลงจากการรุกรานของญี่ปุ่นและแมนจูเรีย โชซอนจึงมีนโยบายปิดประเทศ จนได้รับการขนานนามว่า อาณาจักรฤาษี (The Hermit Kingdom) โดยในปี 1587 โทะ โยะ โตะมิอิเดะ โยะชิ รวบรวมประเทศญี่ปุ่นได้สำเร็จ จึงมีความทะเยอทะยาน อยากพิชิตจีนในสมัยราชวงศ์หมิง ทว่าระหว่างจีนกับญี่ปุ่นนั้นมีโชซอนอยู่คั่นกลาง ดังนั้นอิเดะ โยะชิจึงเขียนจดหมายขอความช่วยเหลือจากโชซอน หากในขณะนั้นโชซอนยังเป็นเมืองขึ้นของจีน และรู้ดีว่าการทำสงครามกับจีนนั้นเป็นไปได้ จึงตัดสินใจไม่ตอบกลับจดหมายเพื่อรอความชัดเจนจากทางญี่ปุ่นก่อน แต่ฝ่ายอิเดะ โยะชินั้นเห็นว่าส่งคำขอไปแล้วไม่ตอบรับก็ส่งกองทัพมาบุกยึดโชซอนในปี 1592

พระเจ้าซอนโจ กษัตริย์ในขณะนั้นก็ยกไปยังปักกิ่งและขอร้องให้จักรพรรดิหว่านลี่ช่วยเหลือ ด้วยการส่งกองทัพกลับมายึดเมืองเปียงยางคืนได้ในปี 1596 และในปี 1597 ญี่ปุ่นก็ส่งทัพเข้ามาบุกอีกแต่กองทัพโชซอน

<sup>1</sup> สรุปลงมาจาก วีรัชย์ โชคมุกดา, ประวัติศาสตร์เกาหลีแผ่นดินแห่งความแตกแยกจากอดีตจนถึงปัจจุบัน (กรุงเทพมหานคร: อีพีซี, 2555), 138-249.

กับจีนด้านทานเอาไว้ได้ ภายหลังจากสงครามโซซอนก็ตกอยู่ในสภาวะบ้านเมืองเสื่อมโทรม ทั้งขุนนางและสามัญชนต่างอดอยาก นอกจากนั้น โซซอนยังต้องตกเป็นเมืองขึ้นของจีนราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นราชวงศ์ของพวกเขาแมนจูที่เอาชนะราชวงศ์หมิงได้ ระหว่างนี้ขุนนางในโซซอนเริ่มพรรคแบ่งฝ่ายเป็นหลายกลุ่ม ความแตกแยกนี้ได้สร้างความวุ่นวายให้อาณาจักรโซซอนต่อไปอีกกว่า 100 ปี จนกระทั่งเสื่อมลงในที่สุด

ในปลายยุคโซซอน ปี 1753 ชาวตะวันตกนำโดยนายเฮนดริก ฮาเมล พนักงานบัญชีบริษัทอินเดียตะวันออกของดัตช์ แล่นเรือมุ่งหน้าสู่ญี่ปุ่นแต่ถูกพายุซัดจนเรืออับปางลงที่เกาะเชจู ได้เห็นแผ่นดินโซซอนเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นจึงมีมิชชันนารีเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในโซซอน ซึ่งสำหรับสามัญชนแล้ว ศาสนาคริสต์เหมือนผู้ปลดปล่อยพวกเขาออกจากกฎระเบียบอันเข้มงวด ในขณะที่พวกขุนนางและนักปราชญ์ชั้นสูงเห็นว่าศาสนาคริสต์เป็นภัยคุกคามต่อโครงสร้างทางสังคมที่มีมาอย่างยาวนาน จึงมีการสังหารหมู่ชาวคริสต์บ่อยครั้ง เป็นเหตุชักนำให้ชาติตะวันตกเข้ามารุกราน ทว่าโซซอนก็ยังคงต่อต้านและปิดประเทศอย่างเข้มข้น จนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระเจ้าโกจง

พระมเหสีมินจาของ ในพระเจ้าโกจงเป็นสตรีที่เชี่ยวชาญการเมือง มีสติปัญญาเป็นเลิศ และออกว่าราชการบ่อยๆจนขุนนางไม่พอใจ เพราะผิดหลักคำสอนของขงจื้อที่ห้ามไม่ให้สตรียุ่งเกี่ยวกับกิจการบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แทวอนกุน ผู้เป็นบิดาของพระเจ้าโกจง ผู้ซึ่งต้องการคงอำนาจว่าราชการแทนของตนเองไว้ ขณะนั้นญี่ปุ่นเกิดการปฏิรูปเมจิ<sup>2</sup> ได้รับเอาวิทยาการล้ำหน้าจากตะวันตกเข้ามาใช้ และพัฒนาประเทศให้ทันสมัย มีพลังแสนยานุภาพเทียบเท่าชาติตะวันตก จนญี่ปุ่นสามารถเรียกร้องให้โซซอนทำสนธิสัญญาคังฮวา โซซอนจึงเสียดินแดนนอกอาณาเขต และถูกบังคับให้เปิดเมืองทำให้อำนาจญี่ปุ่นและชาติตะวันตก กระทั่งโซซอนส่งทูตไปญี่ปุ่นในปี 1877 จึงพบว่าญี่ปุ่นเจริญมาก มเหสีมินเจดต้องการพัฒนาประเทศ ทำให้ขุนนางแตกออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายที่เห็นชอบกับวิทยาการหัวก้าวหน้า กับฝ่ายที่เห็นว่าต่างชาติคือภัยคุกคาม ผลที่ได้ก็คือหลังจากรับเทคโนโลยีเข้ามา ทหารเก่าถูกละเลยไม่ได้รับค่าจ้างเพราะทหารใหม่มีเทคโนโลยีมากกว่า จึงหันไปพึ่งพิง แทวอนกุน และเข้าสังหารผู้สนับสนุนมเหสีมินในปี 1882 ส่วนมเหสีมินและพระเจ้าโกจงหลบหนีได้ทัน ทางฝ่ายประเทศจีนกลัวว่าจะเสียประเทศราชไป จึงได้ส่งทัพมายึดอำนาจคืนให้มเหสีมิน ญี่ปุ่นจึงใช้โอกาสนี้เรียกร้องค่าเสียหายจากการกบฏ มเหสีมินจึงทรงอนุญาตให้จีนส่งทัพมาประจำที่โซซอนเพื่อคานอำนาจ ทำให้ฝ่ายหัวก้าวหน้าที่ต่อต้านจีนไม่พอใจ ยกกำลังบุกยึดอำนาจ แต่จีนก็ช่วยยึดอำนาจกลับมาภายในสองวันให้หลัง

ในปี 1885 จีนและญี่ปุ่นทำสนธิสัญญาอนก้าง<sup>3</sup> ออกจากโซซอน ทว่าในเวลาถัดมา ชาวไร่ชาวนาที่ยากจน นับถือลัทธิทงฮัก(การเรียนรู้อะไรที่ตัวเอง พึ่งพาตัวเอง และไม่ยุ่งกับตะวันตก) ไม่พอใจสัญญาที่ทาง

<sup>2</sup> การปฏิรูปเมจิ คือ การปฏิรูปประเทศญี่ปุ่นในปี 1868 เพื่อรวบรวมอำนาจจากรัฐบาล โชกุนโทกูงาวะ กลับคืนสู่จักรพรรดิญี่ปุ่น

<sup>3</sup> สนธิสัญญาเทียนสิน เป็นสนธิสัญญาเพื่อลดความตึงเครียดระหว่างจีนและจักรวรรดิญี่ปุ่นบนคาบสมุทรเกาหลี ลงนามเมื่อวันที่ 18 เมษายน 1884 ที่เทียนสิน ประเทศจีน โดยมีข้อตกลงร่วมกันคือ 1)ทั้งสองประเทศจะต้องถอนกำลังออกจากคาบสมุทรเกาหลีภายในสี่เดือน 2) พระเจ้า

ราชการทำไว้กับพวกตะวันตก จึงถูกซื้อขึ้นมาประท้วงในปี 1894 แต่ราชการไม่รับฟัง คนพวกนี้จึงก่อกบฏ มเหสีมินได้ขอกองทัพจากจีนมาช่วยปราบกบฏทงฮัก เท่ากับเปิดโอกาสให้ญี่ปุ่นส่งกองทัพเข้ามาบ้างด้วยการ อ้างว่าจีนได้ละเมิดสนธิสัญญาที่ได้ทำไว้ร่วมกัน กบฏทงฮักจึงถูกสังหารไปมากมาย แต่แม้ทงฮักจะถูกทำลายไปแล้ว จีนกับญี่ปุ่นก็ยังไม่ยอมถอนกำลังออก และทำสงครามกันในโซซอนเพื่อแย่งชิงคาบสมุทรเกาหลี ครั้งนี้ ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายชนะ โซซอนจึงหลุดพ้นจากการตกเป็นประเทศราชของจีนตามสนธิสัญญาชิโมโนเซกินับตั้งแต่นั้นมา

เมื่อญี่ปุ่นเอาชนะจีนได้แล้วจึงสั่งกำจัดพระมเหสีมินผู้เป็นอุปสรรคสำคัญในการครอบครองคาบสมุทรเกาหลี และเริ่มทำการปรับปรุงโซซอนให้ทันสมัย ยกเลิกประเพณีเก่าๆ สร้างความไม่พอใจแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ประชาชนทุกคนชั้นจึงได้รวมกลุ่มกันเป็นสมาคมเอกราช เรียกร้องให้พระเจ้าโกจงซึ่งลี้ภัยไปประทับที่สถานกงสุลรัสเซียหลังพระมเหสีมินสิ้นพระชนม์กลับมา พระเจ้าโกจงจึงกลับมาประทับที่พระราชวังที่ोकชู และมีพระบรมราชโองการฐานะของอาณาจักรโซซอนเป็นจักรวรรดิเกาหลี และเลื่อนสถานะพระองค์เองเป็นสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งจักรวรรดิเกาหลี สิ้นสุดสมัยโซซอนเพียงเท่านี้

## 2. สงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น

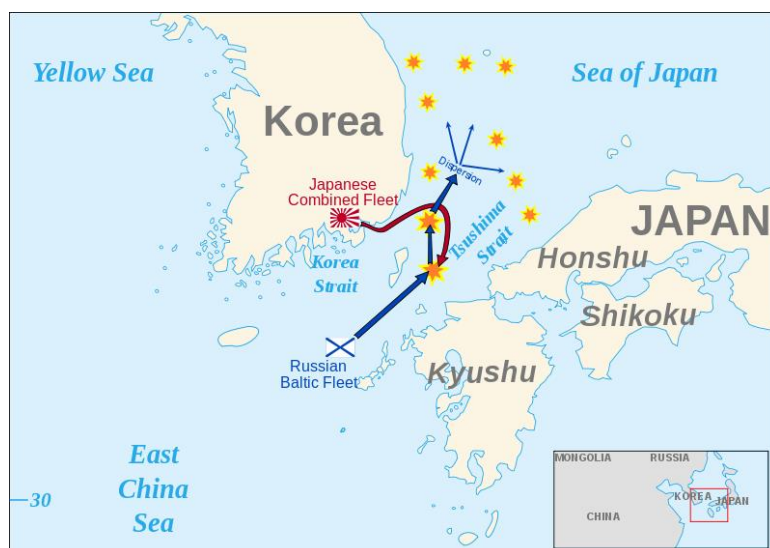
หลังจากที่จีนพ่ายแพ้ต่อญี่ปุ่นและสิ้นอำนาจลง จักรวรรดิรัสเซียก็เริ่มเข้ามามีอิทธิพลในตะวันออกไกล แทน รัสเซียต้องการทำเรือสำเภาในมหาสมุทรแปซิฟิกเพื่อใช้งานด้านการค้าและกองทัพเรือ เนื่องจากทำเรือในนครวลาดีวอสต็อกของตนนั้นเปิดใช้งานได้อย่างเต็มที่ได้แค่ในฤดูร้อน แต่เมืองพอร์ตอาเธอร์สามารถเปิดดำเนินการได้ตลอดทั้งปี ดังนั้นในปี 1898 รัสเซียจึงเช่าพอร์ตอาเธอร์เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเข้าครอบครอง และหลังจากได้เข้ามาบริหารพอร์ตอาเธอร์แล้ว รัสเซียก็สร้างทางรถไฟจากเมืองฮาร์บินมาถึงพอร์ตอาเธอร์ แต่ถูกกบฏนักมวยเผาทางรถไฟในแมนจูเรียเมื่อปี 1899 รัสเซียจึงต้องเข้ายึดครองแมนจูเรียโดยอ้างว่าเพื่อเป็นการปกป้องทางรถไฟของตนและเริ่มแผ่อิทธิพลเข้าไปในเกาหลีด้วย ทำให้ญี่ปุ่นซึ่งตั้งใจจะปกครองเกาหลีอยู่แล้ว เกิดความวิตกกังวลไม่น้อย

ญี่ปุ่นกับรัสเซียจึงได้เจรจาดตกลงกัน โดยญี่ปุ่นยินยอมให้รัสเซียเข้าครอบครองแมนจูเรียแต่โดยดี ในขณะที่รัสเซียจะต้องให้ญี่ปุ่นเข้าครอบครองเกาหลีตอนเหนือเพื่อเป็นการตอบแทน ทว่าในเอกสารร่างสัญญาของทั้งสองฝ่ายมีหลายประเด็นที่ขัดแย้งกัน ญี่ปุ่นเสนอขอบริหารเกาหลีในฐานะผู้อารักขา และรัสเซียจะต้องยอมรับสิทธิที่ญี่ปุ่นจะเข้าไปช่วยปฏิรูปรัฐบาลและการทหาร โดยที่แต่ละฝ่ายจะไม่ขัดผลประโยชน์ในด้านพาณิชย์ของกันและกัน ด้านรัสเซียเห็นว่าข้อเสนอนี้ดูเหมือนจะเป็นการเข้าไปปกครองเกาหลีโดยตรงมาก

---

โกจงจะต้องได้รับการแนะนำให้ว่าจ้างผู้ปรึกษาทางการทหารจากประเทศที่สามเพื่อฝึกกองทัพ 3) ทั้งสองประเทศจะต้องไม่ส่งกองกำลังเข้ามาในเกาหลีโดยไม่ประกาศให้อีกฝ่ายรู้ก่อนล่วงหน้า

เกินไป จึงยอมให้ญี่ปุ่นเป็นได้แค่ผู้ให้คำแนะนำรัฐบาลเกาหลีเรื่องการพัฒนาประเทศ โดยต้องไม่เข้าไปล่วงละเมิดอธิปไตย และเสนอให้ญี่ปุ่นแจ้งรัสเซียทุกครั้งที่ส่งกำลังทหารเข้าไปในเขตบริหาร นอกจากนี้ยังเสนอไม่ให้ญี่ปุ่นใช้ส่วนใดก็ตามในดินแดนเกาหลีเป็นจุดยุทธศาสตร์ หรือดำเนินกิจกรรมทางทหารตามพื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งเป็นการคุกคามเสรีภาพการเดินเรือในช่องแคบเกาหลี หลังจากนั้นต้นปี 1904 รัฐบาลญี่ปุ่นได้เสนอไปทางรัสเซียอีกครั้งว่า ญี่ปุ่นจะไม่ก้าวก้าวอิทธิพลของรัสเซียในแมนจูเรีย รัสเซียก็จะไม่ก้าวก้าวอิทธิพลของญี่ปุ่นในเกาหลีเช่นกัน แต่กลับไม่มีการตอบรับใดๆจากรัสเซีย ในที่สุดญี่ปุ่นก็ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับรัสเซียในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 1904



ภาพที่ 1 : แสดงการปะทะของกองเรือรัสเซียกับกองเรือญี่ปุ่นที่ช่องแคบสีชิม่า

ที่มา : [https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Tsushima\\_battle\\_map-en.svg](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Tsushima_battle_map-en.svg)

จักรวรรดิญี่ปุ่นประกาศสงครามในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 1904 และโจมตีกองเรือของจักรวรรดิรัสเซียที่พอร์ตอาเธอร์ก่อนรัฐบาลรัสเซียจะทราบคำประกาศถึงสามชั่วโมง ในปีต่อมา วันที่ 2 มกราคม 1905 ญี่ปุ่นสามารถยึดครองพอร์ตอาเธอร์ได้สำเร็จ กองเรือบอลติก (กองเรือแปซิฟิกที่ 2 แห่งจักรวรรดิรัสเซีย) ที่กำลังเดินทางมายังพอร์ตอาเธอร์ถูกบั่นทอนขวัญกำลังใจเป็นอย่างมากเมื่อทราบข่าว ดังนั้นจึงได้แต่หวังว่าจะไปถึงท่าเรือวลาดิวอสต็อกโดยเร็วที่สุด แต่เส้นทางที่ใกล้ที่สุดซึ่งต้องผ่านช่องแคบสีชิมะนั้นอันตรายที่สุดเช่นกัน กองเรือญี่ปุ่นตระหนักถึงการเคลื่อนไหวของศัตรู จึงเตรียมวางแผนรบและซ่อมบำรุงเรือรบต่างๆเพื่อรอรับการมาเยือนของกองเรือบอลติก การปะทะที่ช่องแคบสีชิมะเปิดฉากขึ้นวันที่ 27 พฤษภาคม 1905 และในที่สุดกองเรือบอลติกของจักรวรรดิรัสเซียก็พ่ายแพ้ต่อกองเรือญี่ปุ่นภายในวันเดียว

ทั้งนี้ รัสเซียในขณะนั้นประสบปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ สถานะการคลัง ตลอดจนความพ่ายแพ้จากศึกก่อนหน้าทำให้ไม่เหลือศักยภาพที่จะต่อกรกับญี่ปุ่นได้อีก จึงได้ยอมจำนน นำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญา

สันติภาพของทั้งสองประเทศ ทางนิตินัยถือว่าสงครามได้ยุติลงเพียงเท่านั้น ชัยชนะของญี่ปุ่นได้สร้างความตกตะลึงไปทั่วรัสเซียและยุโรป ชื่อเสียงบารมีในฐานะประเทศทันสมัยเพิ่มพูนขึ้นมากในเวทีโลก ญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศที่มีอำนาจที่สุดในเอเชียตะวันออก และสามารถขอการสนับสนุนจากชาติตะวันตกในการยึดครองเกาหลีได้ เช่นสนธิสัญญาทาฟต์-คัทสระ<sup>4</sup> กับสหรัฐอเมริกา

### 3. เกาหลีภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น

นับเป็นระยะเวลา 13 ปี ที่เกาหลีปกครองประเทศในนามของจักรวรรดิเกาหลี และตกอยู่ภายใต้อิทธิพลความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจ จนในที่สุด เมื่อญี่ปุ่นกลายเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ในเอเชียตะวันออกหลังเอาชนะสงครามกับรัสเซียก็สามารถขอการสนับสนุนจากชาติตะวันตกในการเข้ายึดครองเกาหลี ในปี 1910 ญี่ปุ่นได้ผนวกเกาหลีให้เป็นเพียงมณฑลหนึ่งตาม *สนธิสัญญาอีลซา*<sup>5</sup> อีกทั้งยังล้มล้างสถาบันกษัตริย์ โดยควบคุมเชื้อพระวงศ์ไปไว้ที่ญี่ปุ่นเพื่อเป็นตัวประกันเพื่อไม่ให้หวนกลับคืนสู่อำนาจได้อีก

ช่วงเวลาระหว่างที่ตกเป็นอาณานิคมนี้ ญี่ปุ่นเข้าควบคุมการค้ากับต่างประเทศผ่านท่าเรือทุกแห่ง รวมถึงเข้ายึดครองระบบขนส่งและสื่อสารทั้งหมดในประเทศ ประชาชนชาวเกาหลีคอยาก ได้รับความทรมาณแสนสาหัสจากการใช้แรงงานทาสในงานสร้างถนน การคมนาคมแบบตะวันตก และทำเหมืองแร่เพื่อประโยชน์ทางการค้าของญี่ปุ่น อีกทั้งยังถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ นานา อาทิเช่น ห้ามมิให้มีการสอนประวัติศาสตร์กับภาษาเกาหลีแต่ให้เรียนภาษาญี่ปุ่นแทน วัฒนธรรมเกาหลีถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ชายชาวเกาหลีจะต้องมีชื่อภาษาญี่ปุ่นและตำราภาษาเกาหลีจำนวนมากถูกเผาทำลาย นั่นก็เพื่อลบล้างความเป็นชาติเกาหลี ดังนั้นประชาชนจำนวนมากจึงอพยพหลบหนีไปที่แมนจูเรียและรัสเซีย โดยจัดตั้งขบวนการกู้เอกราชที่มีชาวเกาหลีเข้าร่วมราวหมื่นกว่าคนในกองทัพปลดปล่อยประชาชนและกองทัพปฏิวัติแห่งชาติ

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในผู้นำฝ่ายอักษะ ชายชาวเกาหลีจึงถูกเกณฑ์ไปเข้าร่วมกองทัพญี่ปุ่นไม่น้อย รวมถึงหญิงสาวก็ถูกส่งตัวไปเป็นนางบำเรอให้ทหารญี่ปุ่นด้วย กล่าวได้ว่าขณะนั้นเกาหลีแทบไม่มีศักดิ์ศรีหรือความเป็นชาติเหลืออยู่เลย แต่แม้จะถูกกดขี่เพียงใดชาวเกาหลีก็ยังไม่ล้มความเป็นชน

<sup>4</sup> สนธิสัญญาทาฟต์-คัทสระนั้นความจริงแล้วไม่ใช่ข้อตกลง แต่เป็นบันทึกการปรึกษาหารือระหว่างรัฐมนตรีสงครามของสหรัฐอเมริกา นายวิลเลียม โฮวาร์ด ทาฟต์ กับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น คัทสระ ทาโระ ในวันที่ 29 กรกฎาคม 1905 โดยหัวข้อสำคัญข้อที่สามมีใจความว่า นายคัทสระเห็นว่าการตั้งอาณานิคมของญี่ปุ่นในเกาหลีนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่สุด และถือว่าเกาหลีจะต้องได้รับการขึ้นา เพราะหากปล่อยให้เกาหลีจะหันไปทำสนธิสัญญากับประเทศมหาอำนาจอื่นโดยไม่ระวัง ญี่ปุ่นจึงต้องเข้าไปขัดขวางการสร้างเงื่อนไขที่จะสามารถบังคับให้ญี่ปุ่นต้องทำสงครามอื่นกับต่างชาติอีก อนึ่ง บันทึกการปรึกษาหารือฉบับนี้ถูกเก็บเป็นความลับจนกระทั่งปี 1924

<sup>5</sup> สนธิสัญญาอีลซา (을사조약) มีชื่ออย่างเป็นทางการคือ สนธิสัญญาญี่ปุ่น-เกาหลีฉบับที่ 2 ลงนามเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 1905 เพื่อให้เกาหลียกอธิปไตยให้จักรวรรดิญี่ปุ่นดูแลในฐานะรัฐอารักขา โดยที่สัญญาฉบับนี้ไม่ได้เป็นที่ยอมรับในประเทศเกาหลี เนื่องจากไม่มีการลงนามของกษัตริย์เกาหลี



ชาติของตัวเองได้ พวกเขาหวังเสมอว่าจะสามารถเรียกคืนเอกราชจากญี่ปุ่นได้ในสักวัน จนกระทั่งถึงวันที่ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายปราชัยในสงครามโลกครั้งที่สอง

#### 4. การแบ่งแยกดินแดนหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง

แม้ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง สหรัฐอเมริกากับรัสเซียจะเป็นพันธมิตรร่วมกันในฝ่ายสัมพันธมิตร แต่ด้วยอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกัน ฝ่ายหนึ่งปกครองระบอบประชาธิปไตย อีกฝ่ายเป็นคอมมิวนิสต์ ทำให้ทั้งสองฝ่ายต่างต้องการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ ด้วยเหตุผลว่าคาบสมุทรเกาหลีนั้นมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก จึงตกลงแบ่งดินแดนประเทศเกาหลีออกเป็นสองส่วนในวันที่ 15 สิงหาคม 1945 หลังญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้ต่อฝ่ายสัมพันธมิตร โดยใช้เส้นขนานที่ 38 เป็นเส้นแบ่งการยึดครอง ฝ่ายรัสเซียเข้าปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นทางด้านเหนือเส้นขนาน ส่วนสหรัฐอเมริกาเข้าควบคุมทางด้านใต้ ในเดือนธันวาคมปีเดียวกัน สหรัฐอเมริกาและรัสเซียตกลงที่จะทำการปกครองเกาหลีภายใต้คณะกรรมการบริหารร่วมสหรัฐฯ – โซเวียต โดยในข้อตกลงเกาหลีจะมีอิสรภาพหลังจากได้รับความดูแลจากนานาชาติเป็นเวลา 4 ปี ทว่าการเตรียมการเหล่านี้ถูกปฏิเสธโดยประชาชนส่วนใหญ่ ทำให้เกิดการก่อกบฏในเกาหลีเหนือ และการประท้วงในเกาหลีใต้ เพราะชาวเกาหลีต่างทุกข์ทนกับการปกครองของประเทศญี่ปุ่นมานานเกินไปแล้ว ดังนั้นจึงเกิดปฏิกิริยาต่อต้านการปกครองของชาติอื่นๆด้วย

จากการต่อต้านดังกล่าวทำให้สหรัฐอเมริกาต้องยกเลิกข้อตกลงที่ทำไว้กับรัสเซีย โดยสหรัฐอเมริกาได้เรียกร้องให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลี เนื่องจากมีประชาชนในเกาหลีได้มากกว่าในเกาหลีเหนือถึงสองเท่า ด้วยเหตุนี้ทางฝ่ายรัสเซียจึงไม่ยินยอม เพราะรู้ว่า คิมอิลซุง นายทหารที่ตนสนับสนุนให้เป็นผู้นำเกาหลีจะต้องแพ้การเลือกตั้งอย่างแน่นอน การเลือกตั้งทั่วไปที่สหรัฐอเมริกาสนับสนุนจึงเกิดขึ้นแค่ในเกาหลีใต้เท่านั้น รัฐบาลเกาหลีใต้จึงถูกก่อตั้งขึ้นโดยนาย ลีซึงมัน ส่วนทางด้านเหนือ รัสเซียประกาศรับรองรัฐบาลคอมมิวนิสต์ที่นำโดย คิมอิลซุง ให้ขึ้นมาเป็นรัฐบาลใหม่ของเกาหลีเหนือ จะเห็นได้ชัดเจนว่าอิทธิพลจากภายนอกได้ส่งผลกระทบต่อประเทศที่ตั้งอยู่กลางมหาอำนาจให้โอนเอียงการปกครองไปคนละทาง เกาหลีเหนืออยู่ติดกับจีนและรัสเซียจึงมีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ เกาหลีใต้อยู่ใกล้ญี่ปุ่นซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกาจึงปกครองแบบประชาธิปไตย เกาหลีทั้งสองจึงมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยต่างฝ่ายต่างก็อยากให้กลับมารวมชาติภายใต้ระบอบของตน ทางฝ่ายเกาหลีเหนือที่รับการปกครองคอมมิวนิสต์มาจึงส่งกำลังทหารเข้าไปหวังยึดเกาหลีใต้ซึ่งปกครองในระบอบประชาธิปไตยด้วยกำลังในวันที่ 25 มิถุนายน 1950 ผลก็คือเกิดสงครามเกาหลีขึ้น เป็นเหตุแห่งความบาดหมางมาจนถึงปัจจุบัน

## ความพยายามในการรวมชาติ

หลังหลุดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของประเทศญี่ปุ่น การรวมชาติถือเป็นความปรารถนาอันแรงกล้าของชาวเกาหลี เห็นได้ชัดจากการที่รัฐบาลเกาหลีเหนือใช้กำลังเข้ายึดเกาหลีใต้จนเกิดเป็นสงครามเกาหลีขึ้นมา ผู้ศึกษาจึงขอยกเหตุการณ์สำคัญหลังจากสิ้นสุดสงครามเกาหลี ซึ่งแสดงถึงความก้าวหน้าในการพยายามรวมชาติมาอธิบาย เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจภาพรวม ดังนี้

### แถลงการณ์ร่วมในวันที่ 4 กรกฎาคม 1972

ในเดือนสิงหาคมปี 1971 รัฐบาลเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ได้เจรจาเรื่องครอบครัวที่ต้องพลัดพรากจากกันหลังคาบสมุทรเกาหลีถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน เกาหลีเหนือเห็นชอบกับข้อเสนอจึงเปิดให้มีการพูดคุยเรื่อง การรวมชาติ นำไปสู่การริเริ่มบทบาทเรื่องรวมชาติของรัฐบาลเกาหลีใต้ และทั้งสองฝ่ายตกลงแถลงการณ์ร่วมกันในวันที่ 4 กรกฎาคม 1972 โดยก่อนหน้านั้น การเจรจาได้ถูกจัดขึ้นที่เปียงยางและโซล นายอีฮอริก ผู้อำนวยการหน่วยข่าวกรองกลางได้ไปเยือนเปียงยางตั้งแต่วันที่ 2 - 5 พฤษภาคม 1972 และได้พูดคุยกับนายคิม ยงจู ผู้อำนวยการกระทรวง OGD (Organization and Guidance) ในขณะที่นายพักซองชอล รองรัฐมนตรีได้ไปเยือนกรุงโซลวันที่ 29 พฤษภาคม ถึงวันที่ 1 มิถุนายนปีเดียวกัน ด้วยมีความต้องการที่จะรวมชาติโดยสันติ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนมุมมองทำความเข้าใจกัน และมีความพยายามที่จะกำจัดความเข้าใจผิด ความไม่ไว้วางใจ และลดความตึงเครียดที่พุ่งสูงขึ้นเรื่อยๆตามระยะเวลาที่ทั้งสองฝ่ายถูกแบ่งแยกจากกันอีกด้วย โดยใจความที่สำคัญในข้อตกลงมีดังนี้<sup>6</sup>

1. ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะทำตามกฎซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานการรวมชาติเป็นหลัก คือ
  - 1) การรวมชาติจะต้องไม่ขึ้นอยู่กับอำนาจภายนอกประเทศ
  - 2) การรวมชาติจะกระทำอย่างสันติ ไม่ใช่กำลังทหาร
  - 3) คำนึงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติก่อน
2. เพื่อลดความตึงเครียดเรื่องความไม่ไว้วางใจกัน ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงหยุดให้ร้าย และทำการช่วยุทางทหารไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ใหญ่หรือเล็กแค่ไหนก็ตาม
3. เพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างชาติ ส่งเสริมความเข้าใจกันและกัน ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงดำเนินการแลกเปลี่ยนในด้านต่างๆ
4. ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงร่วมมือกันเรื่องสภากาชาด ซึ่งขณะนั้นอยู่ระหว่างการดำเนินการท่ามกลางพลังสนับสนุนของคนทั้งชาติ

<sup>6</sup> สรุปความจาก <http://www.monde-diplomatique.fr/dossiers/coree/A/1905> เข้าถึงเมื่อ 15 เมษายน 2016

5. เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดทางการทหาร ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงที่จะติดตั้งโทรศัพท์สายตรงระหว่างโซลและเปียงยาง

6. เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมากมายระหว่างเหนือกับใต้ และทำตามกฎการรวมชาติที่ตกลงกันไว้ ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงที่จะจัดตั้งคณะประสานงาน โดยมีนายลีซอรั๊ก และนายคิมยงจูเป็นผู้อำนวยการร่วม

7. เพื่อความมั่นใจในข้อตกลงข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับความปรารถนาของคนเกาหลีที่กระตือรือร้นต่อการรวมชาติ ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามด้วยความตั้งมั่นก่อนจะบรรลุข้อตกลงเหล่านี้ด้วยความซื่อตรง

อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ในครั้งนี้ได้ถูกยกเลิกในปีต่อมาเนื่องจากไม่มีความคืบหน้าของการดำเนินการตามข้อตกลงดังกล่าว

### นโยบายตะวันทอแสง (sunshine policy)



ภาพที่ 2 : คิมแฉงจับมือครั้งประวัติศาสตร์กับผู้นำเกาหลีเหนือคิมจองอิล

ที่มา : <http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=1310546>

นโยบายตะวันทอแสงเคยเป็นนโยบายต่างประเทศของเกาหลีใต้ตั้งแต่ปี 1998-2007 โดยในช่วงสมัยของประธานาธิบดีคิมแดจุง ไม่ได้มองว่าพื้นที่เหนือเขตปลอดทหารบริเวณหมู่บ้านปันมุนจอมขึ้นไปเป็นศัตรูเหมือนผู้นำคนก่อนหน้า ผลลัพธ์ของนโยบายทำให้การเมืองระหว่างประเทศดีขึ้น เกาหลีทั้งสองฝ่ายจัดการประชุมขึ้นที่เปียงยางในเดือนมิถุนายนปี 2000 และเดือนตุลาคมปี 2007 ซึ่งเป็นการทบทวนเรื่องความเสี่ยงของธุรกิจ และสรุปเรื่องการกลับมาพบกันของครอบครัวที่ต้องพลัดพรากหลังสงครามเกาหลี เป้าหมายหลักของนโยบายนี้คือการทำให้ทัศนคติของเกาหลีเหนือที่มีต่อเกาหลีใต้อ่อนลงด้วยการส่งเสริมการสื่อสารทำความเข้าใจ และการเข้าช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ มีกฎพื้นฐานด้านความปลอดภัยแห่งชาติเกาหลีใต้ 3 ประการ คือ 1) ไม่อนุญาตให้มีการช่วยเหลือทางทหารจากเกาหลีเหนือ โดยเกาหลีใต้จะไม่ตอบสนองต่อการช่วยเหลือใดๆ และจะใช้มาตรการความมั่นคงตอบโต้ ในขณะที่เดียวกันก็จะหาทางทำให้เกาหลีเหนือละทิ้งการใช้ความรุนแรง ด้วยการสร้างสันติภาพถาวรขึ้นบนคาบสมุทรเกาหลีไปด้วย 2) เกาหลีใต้ต้องไม่พยายามครอบงำเกาหลีเหนือในทุกๆทาง

ที่จะทำให้เกาหลีเหนือล่มสลาย แต่จะส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันอย่างสันติ ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งสหภาพเหนือ-ใต้ และการรวมเป็นประเทศเดียวกันในโอกาสต่อไป 3) แสวงหาความร่วมมืออย่างแข็งขัน เพื่อจัดความรู้สึกในการเป็นศัตรูที่สั่งสมมานานตั้งแต่แยกประเทศ

กฎสามข้อนี้แสดงให้เห็นว่าเกาหลีใต้ไม่ประสงค์ที่จะครอบงำเกาหลีเหนือหรือบ่อนทำลายรัฐบาลของเกาหลีเหนือ เป้าหมายที่แท้จริงก็คือเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบมากกว่าที่จะเปลี่ยนระบบการปกครอง<sup>7</sup>

เหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีที่เกาหลีใต้มีต่อเกาหลีเหนือจากนโยบายตะวันตบแสง มีดังนี้<sup>8</sup>

1. ผู้นำกลุ่มธุรกิจฮยอนแด (Hyundai Group) กลับบ้านเกิด ในวันที่ 6 มิถุนายน 1998 ซุงจุง ผู้ก่อตั้งกลุ่มธุรกิจฮยอนแดได้รับอนุญาตจากทางการเกาหลีเหนือให้เดินทางไปเยี่ยมบ้านเกิดที่เมืองทงซอนได้ โดยเขาได้บริจาคข้าวจำนวน 500 ตันเพื่อบรรเทาความแค้นที่เกิดขึ้นในเกาหลีเหนือ และเพื่อเป็นการได้โทษที่เขาได้นำวัวของบิดาไปขายก่อนจะหนีไปยังเกาหลีใต้ ถือว่าการเดินทางไปเกาหลีเหนือในครั้งนี้ของซุงจุงมีความหมายสำคัญทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากเขาเป็นพลเมืองเกาหลีใต้คนแรกที่เกาหลีเหนืออนุญาตให้เดินทางผ่านเขตปลอดทหารบริเวณหมู่บ้านพันมุนจอมได้ ระยะเวลา 8 วันในเกาหลีเหนือ นอกจากนี้ได้ไปเยี่ยมบ้านเกิดแล้ว ยังได้เจรจาทะลุกับเกาหลีเหนืออีกด้วย เช่นการเตรียมโรงงานประกอบรถยนต์ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณภูเขาคุมกังก์เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวเกาหลีใต้เข้าไปท่องเที่ยว

2. วันที่ 22 มิถุนายน 1998 ได้เกิดเหตุการณ์ที่สร้างความตระหนักให้กับฝ่ายความมั่นคงของเกาหลีใต้ หลังจากชาวประมงได้ค้นพบเรือดำน้ำขนาดเล็กของเกาหลีเหนือติดตาข่ายลอยอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศ ทหารเกาหลีใต้ได้ตรวจสอบพบศพลูกเรือ 5 ศพ และทหารซึ่งถูกฝึกมาอย่างดีอีก 4 ศพ ในลักษณะยิงตัวตาย เหตุการณ์คราวนี้ทางเกาหลีเหนืออ้างว่าเป็นเพราะเหตุขัดข้องของเครื่องยนต์ระหว่างฝึกปฏิบัติการฝึก แต่การสอบสวนเบื้องต้นของเกาหลีใต้พบว่าไม่ได้เป็นไปตามคำอ้าง เนื่องจากกระแสน้ำไม่สามารถทำให้เรือลอยมาทางชายฝั่งเกาหลีใต้ได้ รวมถึงไม่มีสัญญาณขอความช่วยเหลือหากเกิดเหตุขัดข้องขึ้นจริง ดังนั้นรัฐบาลเกาหลีใต้จึงเรียกร้องให้เกาหลีเหนือขอโทษต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และขอหลักประกันจากเกาหลีเหนือว่าจะไม่ก่อเหตุการณ์ยั่วยุทางทหารอีก จากเรื่องที่เกิดขึ้นนี้แสดงให้เห็นถึงความประนีประนอมของเกาหลีใต้ ณ ขณะนั้น ในทางตรงกันข้าม ฝ่ายเกาหลีเหนือกลับผิดข้อตกลง เห็นได้ชัดว่าไม่มีความจริงจังต่อเกาหลีใต้

<sup>7</sup> สรุปลความจาก [https://en.wikipedia.org/wiki/Sunshine\\_Policy](https://en.wikipedia.org/wiki/Sunshine_Policy) เข้าถึงเมื่อ 14 เมษายน 2016

<sup>8</sup> สรุปลความจากวีเชอร์ อินทะเลี, “นโยบายต่อเกาหลีเหนือ คิมแดง,” East 2, (ตุลาคม 2541): 29-33.

## ปัญหาในการรวมชาติ

เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้มีความพยายามในเรื่องรวมชาติอยู่หลายครั้ง ทว่าไม่มีครั้งไหนเลยที่การเจรจาประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง มีเพียงในยุคของประธานาธิบดีคิมแดงเท่านั้นที่นโยบายตะวันตงซึ่งมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างสองประเทศทำให้ความตึงเครียดลดลง และสาเหตุที่ทำให้การรวมชาติล้มเหลวนั้นก็มิมีปัจจัยหลายประการ ซึ่งผู้ศึกษาจะขอแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อหลักเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ดังนี้

### 1. ความแตกต่างของระบอบการปกครองและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

เกาหลีถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนโดยชาติมหาอำนาจจากตะวันตกทั้งสองคือ สหภาพโซเวียต และสหรัฐอเมริกาซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองผิดกันคนละขั้ว ดังนั้นระบบที่เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้รับมาใช้จึงเป็นแบบเดียวกันกับชาติผู้ดูแลที่คอยหนุนหลังให้ความช่วยเหลือเรื่องต่างๆ โดยอุดมการณ์ทางการเมืองที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันนั้นก็มิได้ซึมซาบเข้าสู่ความเป็นประชาชนของทั้งสองประเทศอย่างซ้ๆ ด้วยเหตุนี้เอง ยิ่งเกาหลีเหนือ-ใต้ปล่อยเวลาให้ผ่านไปนานเท่าไร ความเห็นห่างก็ยิ่งขยายกว้างมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการรวมชาติให้กลับมาเป็นปึกแผ่นมากขึ้นเท่านั้น



ภาพที่ 3 : แผนที่แสดงให้เห็นชายแดนของเกาหลีเหนือที่ติดกับดินแดนแมนจูแก้วและโซเวียต

ที่มา : [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Manchukuo\\_map.png](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Manchukuo_map.png)

### เกาหลีเหนือ

เกาหลีเหนือเป็นรัฐคอมมิวนิสต์ภายใต้การปกครองพรรคแรงงานแห่งชาติตามแนวทางของอดีตสหภาพโซเวียต มีตำแหน่งประธานคณะกรรมการป้องกันประเทศเป็นผู้นำสูงสุด ตั้งอยู่บนพื้นฐานของลัทธิปรัชญาจูเซ่ บัญญัติโดยคิมอิลซ็องผู้นำคนแรกของเกาหลีเหนือเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 1955 จูเซ่ให้ความสำคัญกับการมีเอกราชทางการเมือง สามารถพึ่งพาตนเองทั้งด้านเศรษฐกิจและป้องกันประเทศได้ นัยหนึ่งถือว่าการปลุกระดมทางความคิดในรูปแบบของโฆษณาชวนเชื่อ ทั้งนี้ก็เพื่อปรับอุดมการณ์ของประชาชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่รัฐบาลต้องการ ลัทธิจูเซ่เปรียบเสมือนตัวแทนของคิมอิลซ็องที่ต่อสู้เพื่อประเทศมาตั้งแต่สมัยเกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น และต่อสู้เพื่อปลดแอกประชาชนจากโครงสร้างทางชนชั้นเพื่อนำไปสู่สังคมคอมมิวนิสต์ที่สมบูรณ์แบบ เกาหลีเหนือประกาศใช้ลัทธิจูเซ่ให้เป็นแนวทางปฏิบัติของรัฐบาลอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนเมษายน 1974 แม้ว่าเกาหลีเหนือจะยึดถือหลักการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก แต่ก็ได้รับความช่วยเหลือในหลายๆ ด้านจากประเทศพันธมิตรเช่นจีนกับสหภาพโซเวียต จนกระทั่งสหภาพโซเวียตล่มสลาย ส่วนจีนก็หันไปทำการค้าแบบเปิดประเทศมากขึ้น จึงทำให้เกาหลีเหนือตกอยู่ในสภาพโดดเดี่ยว อีกทั้งประสบปัญหาหลายๆ ด้านที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น โรงงานอุตสาหกรรมขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งรัฐบาลก็ทำได้เพียงออกโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนคล้อยตามว่าทั้งโลกก็กำลังประสบปัญหาเดียวกัน ปล่อยให้สภาวะขาดแคลนอาหารทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนผู้คนอดอยาก มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก

จากความล้มเหลวในการบริหารประเทศ ทำให้รัฐบาลต้องเพิ่มความเข้มงวดมากขึ้นเพื่อป้องกันการประท้วงของประชาชน มีการแบ่งแยกประชาชนโดยใช้ความจงรักภักดีที่มีให้แนวคิดการปกครอง และจัดทำทะเบียนราษฎรเพื่อจะได้สอดส่องดูแลได้ง่าย ยิ่งแสดงออกว่าจงรักภักดีต่อท่านผู้นำมากเท่าใด ก็ยิ่งได้รับโอกาสที่ดีในการใช้ชีวิตมากขึ้นเท่านั้น เช่น ได้ถูกคัดเลือกให้ไปอยู่ในกรุงเปียงยาง หรือให้เข้าไปทำงานในพรรคแรงงานเกาหลี โดยทางการจะเป็นฝ่ายจัดการเกือบทุกอย่างในชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการปันส่วนอาหารว่าจ้างงาน การย้ายที่อยู่ ชีวิตประจำวันของชาวเกาหลีเหนือจะถูกจับตามองโดยเจ้าหน้าที่ทางการอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นกิจกรรมทุกอย่างจะต้องสอดคล้องกับคำสั่งของรัฐบาลเท่านั้น<sup>9</sup>

ในด้านการศึกษา ก่อนหน้าที่กลุ่มคอมมิวนิสต์จะปกครองเกาหลีเหนืออย่างเต็มรูปแบบ ในเกาหลีเหนือยังไม่มีสถาบันชั้นอุดมศึกษา เมื่อมีการตั้งประเทศ รัฐบาลจึงหันมาทุ่มงบประมาณสร้างสถาบันและมหาวิทยาลัยต่างๆ ขึ้นเพื่อให้การศึกษาแก่คนที่ไม่เคยรู้หนังสือเลย ภายในเวลา 9 ปีรัฐบาลก็สามารถแก้ปัญหาประชาชนไม่รู้หนังสือได้ และทำการปฏิวัติวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วยเพื่อสร้างเงื่อนไขวิถีชีวิตของประชาชนใหม่ หรือ โครงสร้าง

<sup>9</sup> สรุปความจากเอ็กรายว่าทงหมย, วิถีชีวิตชาวเกาหลีเหนือภายใต้การปกครองของตระกูลคิม ค.ศ. 1953-2011 (สารนิพนธ์อักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 18-29.

เดิมทีไปด้วยการสอดแทรกปรัชญาสังคมนิยม และอุดมการณ์ทางการเมืองแบบคอมมิวนิสต์ลงไปแบบเรียน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพรรคคอมมิวนิสต์มีบทบาทอย่างมากในการกำหนดทิศทางการศึกษา และมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

1. คนหนุ่มสาวจะต้องได้รับการขัดเกลาความซื่อสัตย์ต่อพรรคคอมมิวนิสต์เพื่อการพัฒนา
2. การศึกษาจะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาแรงงาน
3. การศึกษาด้านวิชาชีพมีความสำคัญ
4. จะต้องมีการอบรมด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านวิชาชีพหลังจบมัธยมปลายแล้ว
5. ผู้ใหญ่จะต้องให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะวิชาชีพมากขึ้น
6. จะต้องศึกษาวรรณคดีและศิลปศาสตร์
7. พรรคคอมมิวนิสต์จะต้องดูแลควบคุมทุกส่วนเพื่อส่งเสริมให้กิจกรรมทางการเมืองของพรรคสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี



ภาพที่ 4 : มหาวิทยาลัยคิมอิลซง มหาวิทยาลัยแห่งแรกของเกาหลีเหนือ ตั้งชื่อตามผู้นำคนแรก  
ที่มา : [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e9/North\\_Korea-Pyongyang-Kim\\_Il-sung\\_University-01.jpg/800px-North\\_Korea-Pyongyang-Kim\\_Il-sung\\_University-01.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e9/North_Korea-Pyongyang-Kim_Il-sung_University-01.jpg/800px-North_Korea-Pyongyang-Kim_Il-sung_University-01.jpg)

ระบบการศึกษาภายในเกาหลีเหนือมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ ระดับอนุบาล ระดับประถม ระดับมัธยม และระดับมัธยมศึกษา โดยในระดับอนุบาลนั้นจะเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กในการฝึกใช้มือ เน้นการฝึกให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม มีการฝึกอ่านเขียน ภาษาเกาหลี และร้องเพลงเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์ ความยิ่งใหญ่ของชาติ ความยิ่งใหญ่ของท่านผู้นำ สำหรับการศึกษาระดับนี้ยังไม่สามารถจัดให้ได้ทั่วประเทศ ดังนั้นผู้ปกครองที่อยู่ชนบทจึงนิยมดูแลอบรมลูกหลานด้วยตัวเอง ต่อมาในระดับประถมศึกษา เด็กจะได้เรียนภาษาประจำชาติ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คิดเป็น 40 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด ที่เหลือเป็นวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม-กิจกรรมทางทหาร

เพื่อสร้างความรักชาติ ในระดับมัธยมต้นและปลาย เด็กจะได้เรียนหลักสูตรที่เพิ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์มากขึ้น อีกทั้งยังมีวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติ และบังคับให้ต้องศึกษางานด้านอุตสาหกรรมด้วย ส่วนในระดับอุดมศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็นการศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และโรงเรียนฝึกวิชาชีพชั้นสูง โดยในระดับนี้มีปัญหาอย่างหนึ่งก็คือไม่มีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแต่ละสาขาอย่างเพียงพอ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยทุกแห่งของเกาหลีเหนือต่างมีปรัชญาการสอนแบบเดียวกันคือ การยึดปรัชญาจูเซตงนั้นนักศึกษาจึงจะต้องรู้เรื่องประเทศของตนให้มากที่สุด ต้องเป็นอิสระจากแนวคิดเก่า ต้องพึ่งพิงตนเองเป็นสำคัญ และต้องเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเรียน โดยนักศึกษาที่จะเรียนระดับมหาวิทยาลัยของเกาหลีเหนือได้นั้นจะต้องผ่านการพิจารณาจากคุณสมบัติสามประการคือ 1.ต้องมีผลการเรียนดีเยี่ยม 2.เชื่อมั่นในอุดมการณ์ของประเทศ 3.ประวัติของครอบครัวต้องเคยอุทิศตนให้กับพรรคแรงงาน เมื่อผ่านการคัดเลือกมาได้ รัฐบาลก็จะเป็นผู้ดูแลนักศึกษาทุกอย่างตั้งแต่ที่พัก จนถึงเงินค่าใช้จ่ายต่างๆ<sup>10</sup>

ส่วนในด้านเศรษฐกิจ หลังจากก่อสงครามกับเกาหลีใต้อยู่ในสภาพสิ้นเนื้อประดาตัว อุตสาหกรรมทั้งหลายที่ญี่ปุ่นสร้างเอาไว้ถูกทำลายย่อยยับ ในขณะที่นั้น คิมอิลซอจึงได้ประกาศโครงการบูรณะหลังสงครามตามแบบการพัฒนาของโซเวียต โดยการเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมหนักเป็นเศรษฐกิจพื้นฐานควบคู่กับการทำเกษตรกรรมไปด้วย หลังจากนั้นไม่นานการบูรณะฟื้นฟูอาคารบ้านเรือนใหม่ๆก็ขึ้นมาแทนสถานที่เดิมที่ถูกทำลายก็ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับความช่วยเหลือมาจากมิตรประเทศค่ายคอมมิวนิสต์อย่างโซเวียต และจีน เศรษฐกิจของเกาหลีเหนือเติบโตขึ้นเรื่อย ทว่าก็ต้องพบกับผลกระทบจากเศรษฐกิจระหว่างประเทศมากขึ้น เนื่องจากสาเหตุต่างๆ เช่นภาวะปั่นป่วนของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก เพราะเกาหลีเหนือต้องบริโภคน้ำมันปริมาณมากแต่ไม่มีแหล่งน้ำมันดิบภายในประเทศอย่างจีนหรือโซเวียต เครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศไม่อาจผลิตสินค้าทันสมัยได้เพราะขาดประสบการณ์และการบำรุงรักษา และการทุ่มงบประมาณไปกับการทหารตลอดมา ภายหลังจากสหภาพโซเวียตล่มสลาย รวมถึงเกิดภัยธรรมชาติขึ้นหลายครั้ง สถานการณ์ภาคอุตสาหกรรมของเกาหลีเหนือก็แยลงเรื่อยๆ ภาคการเกษตรก็เช่นกัน เนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไป นอกจากนั้นแล้วเกาหลีเหนือยังขาดแคลนกระแสไฟฟ้า จึงได้ยกมาเป็นข้ออ้างในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์และตั้งแต่ได้ทดลองนิวเคลียร์เป็นครั้งแรกในปี 2006 สมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติก็ได้ลงมติคว่ำบาตรเกาหลีเหนือเรื่อยมาส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างหนัก แต่เนื่องจากเกาหลีเหนือไม่ได้เผยแพร่ตัวเลขสถิติทางเศรษฐกิจมาตั้งแต่ปี 1960 ข้อมูลส่วนใหญ่จึงเป็นการประเมินจากองค์การนอกประเทศ

<sup>10</sup> สรุปลงมาจาก <https://www.gotoknow.org/posts/413349> และ

[http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com\\_k2&view=item&id=4240:korea-education-system&Itemid=317](http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com_k2&view=item&id=4240:korea-education-system&Itemid=317) เข้าถึงข้อมูลเมื่อ 23 เมษายน 2016



เท่านั้น โดยองค์การสหประชาชาติได้ประเมินว่าในปี 2011 ประชากรเกาหลีเหนือมีรายได้อยู่ที่เพียง 506 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนเท่านั้น และอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจคิดลบ 0.1 เปอร์เซ็นต์<sup>11</sup>

### เกาหลีใต้

ภายหลังจากเกาหลีหลุดพ้นจากการปกครองของญี่ปุ่น สหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกาได้ส่งกำลังเข้ามาดูแลดินแดนที่ทั้งสองตกลงแบ่งกันไว้ ต่างฝ่ายต่างอยากจะมีอำนาจเหนือคาบสมุทรเกาหลี และไม่ต้องการให้อีกฝ่ายขยายอิทธิพลครอบงำภูมิภาคตะวันออกไกลเหนือ ดังนั้นจึงไม่สามารถตกลงร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลขึ้นมาปกครองเกาหลีได้ เพราะไม่ไว้วางใจว่ารัฐบาลที่ตั้งขึ้นมานั้นจะสอดคล้องกับผลประโยชน์ของฝ่ายตนหรือไม่ ในที่สุดดินแดนเกาหลีใต้ภายใต้การปกครองของสหรัฐอเมริกาก็ประกาศสถาปนาสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea - ROK) ขึ้นในเดือนสิงหาคม 1948 และยึดแนวทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เศรษฐกิจแบบทุนนิยม เกาหลีใต้ผ่านรัฐบาลเผด็จการมา 3 รัฐบาล คือ รัฐบาลของอิซิ่งมัน (1948-1960) ปักจงฮี (1963-1979) และชอนดูฮวาน (1980-1988) หลังจากนั้นประเทศเกาหลีใต้จึงเข้าสู่การปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มีการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำลงจากตำแหน่งเมื่อถึงวาระ ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องการเมืองอย่างเต็มที่

ด้านการศึกษา ในปี 2015 การศึกษาของประเทศเกาหลีใต้ได้รับการจัดอันดับจากผลสำรวจ *The World Top 20 Education Poll*<sup>12</sup> ให้เป็นอันดับ 1 ของประเทศที่มีระบบการศึกษาคดีที่สุดในโลก โดยการศึกษาในเกาหลีใต้นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้คนเกาหลีใต้มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นเลิศด้านการศึกษาและความทันสมัย รวมถึงต้องมีจริยธรรมควบคู่ไปด้วย เกาหลีใต้ได้ปฏิรูประบบการศึกษาเมื่อปี 1995 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 มีการกำหนดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ให้สิทธิ์แก่ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาตามความสามารถ แบ่งเป็นชั้นประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย 6 ปี วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย 4 ปี ทั้งนี้ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทรวงศึกษาธิการของเกาหลีใต้พยายามจัดให้โรงเรียนรัฐมีการสอนในระดับก่อนประถม นอกจากนั้นยัง

<sup>11</sup> สรุปลงมาจาก [http://www.prachachat.net/news\\_detail.php?newsid=1365828615](http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1365828615) เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2016

<sup>12</sup> โพลจากเว็บไซต์ worldtop 20 สํารวจจากปัจจัยสำคัญ 5 ประการคือ 1. อัตราการลงทะเบียนของเด็กช่วงปฐมวัย 2. โรงเรียนประถมศึกษา คะแนนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน 3. โรงเรียนมัธยมศึกษา คะแนนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน 4. อัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 5. อัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับวิทยาลัย รวบรวมสถิติจาก 6 องค์การระหว่างประเทศคือ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD), โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA), องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (UNESCO), หน่วยข่าวกรองเศรษฐกิจ (EIU), โครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (TIMSS) และความคืบหน้าในระหว่างการอ่านและการเรียนรู้ (PIRLS) (เข้าถึงข้อมูลเมื่อ 22 เมษายน 2016 ที่มา : <https://blog.eduzones.com/GlobalAcademyLadphrao/142811>)

พยายามดึงภาคเอกชนให้เข้าร่วมจัดการศึกษาในระดับนี้มากขึ้น และมีหลายหน่วยงานเข้าร่วมจัดการสอนระดับอนุบาลในรูปแบบต่างๆ เช่น ศูนย์ดูแลเด็กของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ สถานการณ์หลังสงครามเกาหลีเต็มไปด้วยความยากลำบากชัดเจน รัฐบาลจึงส่งเสริมให้ประชาชนทำการเพาะปลูก ผลิตอาหาร เพื่อให้มีกินมีใช้ไปวันๆ และสนับสนุนให้นายทุนชาวอเมริกันเข้ามาผลิตสินค้าในเกาหลีแทนการนำเข้า เวลาผ่านไปหลายปี สภาพเศรษฐกิจของเกาหลีได้ฟื้นตัวขึ้นเรื่อยๆ สหรัฐอเมริกาเห็นว่าสามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้างแล้วจึงลดการช่วยเหลือแบบให้เปล่าลง ประเทศเกาหลีใต้ไม่สามารถยึดการทำเกษตรกรรมเป็นหลักเหมือนในอดีตได้ เนื่องจากมีพื้นที่น้อย จำนวนพลเมืองมาก และการที่สหรัฐอเมริกาลดการช่วยเหลือลงทำให้เกาหลีใต้จำเป็นต้องยึดนโยบายการผลิตเพื่อการส่งออกแทน ดังนั้นเพื่อวางแผนเศรษฐกิจในระยะยาว รัฐบาลจึงได้ส่งคนไปดูงาน ศึกษาความเป็นไปได้ต่างๆยังประเทศอุตสาหกรรมในยุโรป นอกจากนั้นกลุ่มนักวิชาการเกาหลีใต้ยังได้ศึกษาตัวอย่างจากญี่ปุ่นอย่างละเอียดด้วย กระทั่งในช่วงปลายทศวรรษ 1990 เกาหลีใต้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศสูงสุด มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 11 ของโลก ประชากรมีรายได้ต่อหัว 10,560 เหรียญสหรัฐต่อคน/ต่อปี ปริมาณการลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ด้วย



ภาพที่ 5 : แฟนคลับชาวต่างชาติถือธงชาติและป้ายชื่อนักร้องวงต่างๆของเกาหลีใต้  
ที่มา : [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/ff/Kpop\\_fans\\_in\\_poland.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/ff/Kpop_fans_in_poland.jpg)

เกาหลีใต้ในศตวรรษที่ 21 รัฐบาลได้กำหนดให้สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) โดยเน้นอุตสาหกรรมหลักเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมด้านข้อมูลสื่อสารเช่น Internet, telephone service ทำให้จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในเกาหลีใต้มีมากติดอันดับโลก ที่สำคัญคืออุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยรัฐบาลเกาหลีใต้ได้มีส่วนส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมด้านละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ นักร้องนักแสดง ก่อให้เกิดเป็นกระแสเกาหลี (Korean Wave) ไปทั่วโลกตั้งแต่ปี 2001 รวมถึงอุตสาหกรรมด้านความ

งามต่างๆ เช่นเครื่องสำอางซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีของเหล่านักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการขยายตัวของตลาดสินค้าเกาหลีไปทั่วโลก<sup>13</sup>

## 2. ปัจจัยความขัดแย้งจากต่างชาติ

*สภาวะปัญหาความมั่นคง (security dilemma)* คือ สถานการณ์ที่การกระทำของรัฐหนึ่งซึ่งทำไปเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของตัวเอง กลายเป็นภัยคุกคามความมั่นคงต่อรัฐอื่น ประเทศเกาหลีเหนือได้อ้างสิทธิ์เรื่องภัยคุกคามอาวุธนิวเคลียร์อยู่เป็นระยะมาตั้งแต่ช่วงสงครามเกาหลี เนื่องจากสหรัฐอเมริกาได้ขู่ว่าจะใช้อาวุธนิวเคลียร์กับประเทศของตน อาวุธนิวเคลียร์เป็นหนึ่งในอาวุธทำลายล้างสูง (weapon of mass destruction) ซึ่งสามารถสร้างความเสียหายให้กับคนจำนวนมากและตีกรามบ้านเรือนในวงกว้าง เกาหลีเหนือเริ่มพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ตั้งแต่ศตวรรษ 1950 โดยรัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์วิจัยพลังงานปรมาณูและสถาบันวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ขึ้นมา ก่อนส่งนักวิทยาศาสตร์และช่างเทคนิคไปเรียนรู้ที่สหภาพโซเวียต

เกาหลีเหนือตกลงเซ็นสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Non-Proliferation Treaty หรือ NPT) เมื่อปี 1985 แต่ความตึงเครียดก็เริ่มขึ้นในปี 1993 หลังจากเกาหลีเหนือปฏิเสธไม่ยอมให้คณะผู้ตรวจการของสำนักงานปรมาณูสากล (IAEA) เข้าตรวจสอบโรงงาน 2 แห่งที่ต้องสงสัยว่ามีกากนิวเคลียร์ จากนั้นก็ได้ถอนตัวออกจากสนธิสัญญาดังกล่าว ปีต่อมา บิล คลินตัน ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น ได้ยื่นข้อเสนอให้ความช่วยเหลือด้านการผลิตพลังงานนิวเคลียร์ แลกกับการที่เกาหลีเหนือจะต้องล้มเลิกโครงการผลิตพลูโตเนียมซึ่งจะใช้เป็นฐานการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ต่อไป แต่ในปี 2002 สหรัฐอเมริกาพบหลักฐานว่าเกาหลีเหนือมีโครงการผลิตอาวุธนิวเคลียร์อื่นอีก จึงได้ยุติการให้ความช่วยเหลือที่ได้ตกลงกันไว้ ทว่าเกาหลีเหนือยังคงเพิกเฉยและดำเนินการเรื่องโรงงานนิวเคลียร์ต่อไป จนกระทั่งทดลองยิงขีปนาวุธที่ผลิตขึ้นเองอย่างน้อย 6 ลูกในปี 2006 ในจำนวนนั้นมีขีปนาวุธพิสัยไกลที่สามารถยิงได้ถึงรัฐฮาวายและชายฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกาด้วย สร้างความตกตะลึงหวาดระแวงให้นานาชาติ จากพฤติกรรมคุกคามก้าวร้าวของรัฐบาลเกาหลีเหนือ คณะรัฐมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติจึงลงมติเป็นเอกฉันท์ให้คว่ำบาตรเกาหลีเหนือ ทว่า 3 เดือนต่อมาหน่วยข่าวกรองของสหรัฐอเมริกาก็รายงานว่าเกาหลีเหนือกำลังเตรียมทดลองระเบิดนิวเคลียร์ จนสหรัฐอเมริกาต้องออกมาขู่ให้ยุติการกระทำย่ำแย่เสีย แต่ทางเกาหลีเหนือก็ตอบโต้ไปว่าเป็นสิทธิ์ที่จะมีอาวุธเอาไว้ปกป้องตัวเอง ซ้ำยังกล่าวว่าการที่สหรัฐอเมริกาดัดดันให้ประชาคมโลกคว่ำบาตรตนนั้นเป็นการกระทำที่ส่งผลให้แผนเจรจามาถึงทางตัน

ในวันที่ 9 ตุลาคม 2006 เกาหลีเหนืออ้างว่าประสบความสำเร็จในการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ได้ดินเป็นครั้งแรก และประกาศตัวว่าเป็นชาติที่มีนิวเคลียร์ในครอบครองล่าสุด รวมถึงยังใช้ข้ออ้างเดิมว่าทำไปเพราะมี

<sup>13</sup> สรุปลงความจากคำรงค์ ฐานดี, “ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสาธารณรัฐเกาหลี,” ใน *กระบวนการพัฒนาทางเลือกสาธารณะ*. (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2548) 9-23.

ความจำเป็นที่จะปกป้องตัวเองจากการรุกรานของสหรัฐอเมริกา คราวนี้ประชาคมโลกคว่ำบาตรทั้งทางการเงินและอาวุธของเกาหลีเหนือ โดยอนุญาตให้นานาชาติสามารถตรวจค้นเรือบรรทุกสินค้าที่ผ่านเข้าออกเกาหลีเหนือได้ แรงกดดันในครั้งนี้ทำให้เกาหลีเหนือยินยอมเข้าร่วมโต๊ะเจรจาที่กรุงปักกิ่ง แต่ไม่มีอะไรคืบหน้า กระทั่งวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2007 การเจรจาซึ่งจัดขึ้นอีกครั้งก็บรรลุข้อตกลงประเด็นสำคัญคือ เกาหลีเหนือจะปิดเตาปฏิกรณ์ไฟฟ้าปรมาณู ขอมยุติโครงการนิวเคลียร์และยอมปรับความพันซ์ แลกกับความช่วยเหลือด้านพลังงานเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง 50,000 ตัน และจะได้รับเพิ่มอีก 950,000 ตัน หลังจากแสดงให้เห็นว่าปิดโรงงานเกี่ยวกับนิวเคลียร์ทั้งหมด แต่หลายประเทศก็ไม่เชื่อว่าเกาหลีเหนือจะยอมทำตามข้อตกลง ซึ่งก็เป็นเรื่องจริงเมื่อเกาหลีเหนือได้ทดลองระเบิดนิวเคลียร์ได้คืนอีกครั้งในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2013 ปฏิริยาตอบสนองจากนานาชาติในคราวนี้เป็นไปในทางลบอย่างมาก กระทรวงกลาโหมของญี่ปุ่น ได้ส่งกองบินขึ้นไปตรวจวัดค่ากัมมันตรังสี ส่วนกองทัพเกาหลีใต้ก็ได้ยกระดับความพร้อมสูงสุด<sup>14</sup>



ภาพที่ 6 : แสดงระยะยิงสูงสุดของอาวุธนิวเคลียร์เกาหลีเหนือในปี 2013 มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเปียงยาง  
ที่มา : <http://graphics8.nytimes.com/packages/images/newsgraphics/2013/0411-korea-faq/Q3-RANGE.png>

<sup>14</sup> สรุปลความจาก [http://www.baanjomiyut.com/library/global\\_community/04\\_7.html](http://www.baanjomiyut.com/library/global_community/04_7.html) เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2016

## บทสรุป

แม้เกาหลีเหนือและเกาหลีจะได้มีการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาอย่างยาวนาน แต่หลังจากที่ถูกแยกประเทศ ความแตกต่างทางการปกครองก็ยิ่งทำให้ทั้งสองเป็นปฏิปักษ์และเห็นห่างกันมากขึ้นเรื่อยๆ เกาหลีเหนือรับการปกครองระบอบคอมมิวนิสต์มาจากสหภาพโซเวียต และประกาศให้ลัทธิจูเอนเป็นอุดมการณ์หลักในการขับเคลื่อนประเทศทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่มีความตั้งใจว่าจะไม่พึ่งพิงประเทศอื่นจนทำให้ประเทศตกอยู่ในภาวะขาดแคลนทั้งเงินและอาหาร แต่ถึงอย่างนั้นเกาหลีเหนือก็ยังทุ่มงบประมาณให้กับการพัฒนากองทัพและอาวุธยุทโธปกรณ์ จนสามารถสร้างอาวุธทำลายล้างสูงเช่นจรวดปรมาณู และระเบิดนิวเคลียร์ขึ้นมาได้ ทำให้สถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ รวมถึงชาติอื่นๆเกิดความตึงเครียด สื่อทั้งหมดถูกรัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือชวนเชื่อ ปกปิด และนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายทางการเมืองเท่านั้น ในขณะที่ประชาชนทั้งหลายถูกจับตาดูพฤติกรรมทุกฝีก้าว และต้องเดินไปตามเส้นทางที่รัฐบาลวางไว้ตั้งแต่เกิดจนตาย ผู้ใดที่ถูกจับได้ว่ากระด้างกระเดื่อง มีความคิดขัดแย้งกับทางการจะถือว่าเป็นกบฏต้องถูกลงโทษตามวิธีการต่างๆ ตรงกันข้ามกับเกาหลีใต้ซึ่งมีการปกครองแบบประชาธิปไตย และสามารถปรับตัวเข้ากับยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับเกาหลีเหนือแล้ว ประชาชนชาวเกาหลีใต้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่ามาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพด้านการศึกษา หรือแม้แต่การคมนาคมขนส่ง ทุกอย่างล้วนสะดวกสบายกว่าสิ่งที่ชาวเกาหลีเหนือได้รับทั้งสิ้น โดยเฉพาะเรื่องที่สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้

ด้วยความแตกต่างนี้เองทำให้การกลับมาารวมกันของทั้งสองประเทศเป็นไปได้ยาก ประชาชนมีระบบความคิดที่ถูกปลูกฝังมาไม่เหมือนกัน หากกลับมาารวมกันโดยไม่สามารถปรับระบบความคิดให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งเช่นเดียวกับในอดีต รวมถึงด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศ ประเทศเกาหลีเหนือเป็นประเทศที่ยากจน มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจติดลบ ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้เจริญก้าวหน้า เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ติดอันดับโลก ดังนั้นภาระหนักเรื่องการเงินส่วนใหญ่เพื่อการบูรณะประเทศจะตกไปอยู่กับฝ่ายเกาหลีใต้ทันทีหากกลับมาารวมกัน จึงไม่แปลกที่ฝ่ายเกาหลีใต้จะคำนึงถึงความเสียเปรียบดังกล่าว และลดความต้องการการรวมชาติลงเหลือแค่เพียงการอยู่ร่วมกันโดยสันติเท่านั้น สาเหตุสำคัญอีกประการคือความขัดแย้งกับต่างชาติที่ทำให้เกาหลีเหนือเริ่มพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ขึ้นเพื่อปกป้องตัวเองหลังจากถูกสหรัฐอเมริกาขู่ว่าจะใช้อาวุธนิวเคลียร์ในช่วงสงครามเกาหลี โดยสถานะปัญหาความมั่นคงนี้จะยังคงดำเนินต่อไปเรื่อยๆหากเกาหลีเหนือกับนานาชาติไม่สามารถเจรจาตกลงเพื่อทำความเข้าใจกันได้ เนื่องจากการที่ประเทศเกาหลีเหนือซึ่งมีพฤติกรรมที่ไม่อาจคาดเดามีอาวุธทำลายล้างสูงไว้ในครอบครอง ไม่เพียงแต่จะเป็นการคุกคามต่อเกาหลีใต้เท่านั้น แต่ยังเป็นภัยคุกคามกับทั้งโลกอีกด้วย

## บรรณานุกรม

### หนังสือและบทความ

โหมยิต ทัพย์เทียมพงษ์. **ไขปริศนาอาณาจักรสนขยาเกาหลีเหนือ**. กรุงเทพฯ: ก้าวแรก, 2550

คำรงค์ ฐานดี. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสาธารณรัฐเกาหลี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548

ภูวดล ทรงประเสริฐ. **ประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521

วิเชียร อินทะสี. **พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้จากอำนาจนิยมสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคง**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556

วีระชัย โชคมุกดา. **ประวัติศาสตร์เกาหลี แผ่นดินแห่งความแตกแยกจากอดีตจนถึงปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ยิปซี, 2555

เอื้อการย์ วาทหงษ์. **บทความวิจัยวิถีชีวิตชาวเกาหลีเหนือภายใต้การปกครองของตระกูลคิม ค.ศ. 1953-2011**. สารนิพนธ์อักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557

## สื่ออิเล็กทรอนิกส์

การปะทะของกองเรือรัสเซียกับกองเรือญี่ปุ่นที่ช่องแคบสีชิม่า[ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:T\\_sushima\\_battle\\_map-en.svg](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:T_sushima_battle_map-en.svg)>

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เกาหลีเหนือกับอาวุธนิวเคลียร์[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[http://www.baanjomjut.com/library/global\\_community/04\\_7.html](http://www.baanjomjut.com/library/global_community/04_7.html)>

คิมแดจุงจับมือครั้งประวัติศาสตร์กับผู้นำเกาหลีเหนือคิมจองอิล[ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<<http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=1310546>>

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. เจาะลึกเศรษฐกิจเกาหลีเหนือ ที่มาท่อน้ำเลี้ยงคิมจองอิล[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[http://www.prachachat.net/news\\_detail.php?newsid=1365828615](http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1365828615)>

แผนที่แสดงให้เห็นชายแดนของเกาหลีเหนือที่ติดกับดินแดนแมนจูแก้วและโซเวียต[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Manchukuo\\_map.png](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Manchukuo_map.png)>

แฟนคลับชาวต่างชาติถือธงชาติและป้ายชื่อนักร้องวงต่างๆของเกาหลีใต้[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/ff/Kpop\\_fans\\_in\\_poland.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/ff/Kpop_fans_in_poland.jpg)>

มหาวิทยาลัยคิมอิลซง มหาวิทยาลัยแห่งแรกของเกาหลีเหนือ ตั้งชื่อตามผู้นำคนแรก[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e9/North\\_Korea-Pyongyang-Kim\\_Il-sung\\_University-01.jpg/800px-North\\_Korea-Pyongyang-Kim\\_Il-sung\\_University-01.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e9/North_Korea-Pyongyang-Kim_Il-sung_University-01.jpg/800px-North_Korea-Pyongyang-Kim_Il-sung_University-01.jpg)>

มาตาลี. การจัดการศึกษาในเกาหลีเหนือ[ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<<https://www.gotoknow.org/posts/413349>>

ระยะยิงสูงสุดของอาวุธนิวเคลียร์เกาหลีเหนือในปี 2013 มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเปียงยาง[ออนไลน์].

เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<<http://graphics8.nytimes.com/packages/images/newsgraphics/2013/0411-korea-faq/Q3-RANGE.png>>

สาธารณรัฐประชาชนประชาธิปไตยเกาหลี[ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 21 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[http://e-book.ram.edu/e-book/e/EF304\(S\)/EF304\(S\)-6.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/e/EF304(S)/EF304(S)-6.pdf)>

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ระบบการศึกษาของสาธารณรัฐเกาหลี [ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<[http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com\\_k2&view=item&id=4240:korea-education-system&Itemid=317](http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com_k2&view=item&id=4240:korea-education-system&Itemid=317)>

NTI. นิวเคลียร์[ออนไลน์]. เข้าถึงวันที่ 23 เมษายน 2559

สืบค้นจาก<<http://www.nti.org/learn/countries/north-korea/nuclear/>>